

درآمدی بر خط‌مشی‌گذاری عمومی در مسیر الگوی
اسلامی - ایرانی

نویسندگان:

دکتر میرهادی مؤذن جمشیدی

(عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور)

نرجس حق پرست کنارسری

(کارشناسی ارشد مدیریت دولتی)

- سرشناسه : مؤذن جمشیدی، میرهادی، ۱۳۵۴ -
- عنوان و نام پندآور : درآمدی بر خط مشی گذاری عمومی در مسیر الگوی اسلامی- ایرانی/نویسندگان میرهادی مؤذن جمشیدی، نرجس حق پرست کنار سری.
- مشخصات نشر : تهران: انتشارات آرماندیس، ۱۳۹۷.
- موضوعات تخصصی : ۳۱۷ ص.
- شابک : 978-600-7366-61-5
- سبب فهرست : فیا
- نویسی : کتابنامه: ص. ۳۰۴.
- پیدا شد : سیاست گذاری-- ایران
- موضوع : Policy sciences-- Iran
- موضوع : سیاست گذاری -- جنبه های مذهبی -- اسلام
- موضوع : Policy sciences -- Religious aspects -- Islam
- شناسه افزوده : حق پرست کنار سری، نرجس، ۱۳۶۶-
- رده بندی کنگره : H۱۳۰۷۹۱ : ۸۵/م
- رده بندی دیویی : ۲۰۰۸۸۰۲۰
- شماره کتابشناسی ملی : ۵۵۹۵۵۲۹

- عنوان کتاب : درآمدی بر خط مشی گذاری عمومی در مسیر الگوی اسلامی- ایرانی
- تألیف : دکتر میرهادی مؤذن جمشیدی، نرجس حق پرست کنار سری
- ناشر : آرماندیس
- نوبت چاپ : اول ۱۳۹۷
- چاپ و صحافی : هدف نوین
- شمارگان : ۱۰۰۰
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۶۶-۶۱-۵
- قیمت : ۴۸۰۰۰ تومان

تمامی حقوق برای مؤلف محفوظ است و هرگونه روگرفت به موجب قانون پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
	فصل اول: کلیات، تعاریف و مدل‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی
۱۰	مقدمه
۱۳	تعریف خط‌مشی عمومی
۱۸	جایگاه ارزش‌های اسلامی در عملکرد مدیران
۲۱	همبستگی میان گزاره‌های اسلام و گزاره‌های مدیریتی در حکومت‌های اسلامی
۲۳	تبیین ارتباط میان دین و سیاست در مدیریت اسلامی
۲۵	دلایل اصلی خط‌مشی‌گذاری عمومی در جهان بینی الهی
۲۵	ساختار خط‌مشی‌گذاری عمومی و عوامل مؤثر بر آن
۲۹	ویژگی‌های اساسی خط‌مشی‌گذاری عمومی
۳۲	اهمیت انسجام خط‌مشی‌های عمومی
۳۳	طبقه‌بندی خط‌مشی‌ها بر اساس نوع اثرکدها اهداف آنها
۳۶	خط‌مشی‌ها بر توزیع و ارتباط آن با عدالت امری و فقه اسلامی
۳۹	بررسی خط‌مشی‌های سیاسی با رویکردی اسلامی
۴۰	طبقه‌بندی خط‌مشی‌ها بر اساس ساختار سازمانی
۴۱	طبقه‌بندی خط‌مشی‌ها بر اساس نهاد شکل دهنده آنها
۴۲	تبیین جایگاه توحید و خدا محوری در سیاست‌گذاری از منظر اسلام
۴۳	بررسی ارتباط میان خط‌مشی عمومی با فقه حکومتی در دانش اسلام
۴۶	مدل‌ها و نظریه‌های موجود در خط‌مشی‌گذاری (تصمیم‌گیری) عمومی
۴۷	مدل نهادی: خط‌مشی به مثابه بازده نهایی
۴۸	مدل عقلایی: استراتژی بهینه‌سازی
۵۱	جایگاه عقلانیت در دیدگاه اسلام
۵۳	مدل احساس - ادراک: (عارضه - ریشه)
۵۴	مدل اداری: استراتژی رضایت بخش
۵۶	تبیین نظریه تصمیم از منظر نهج البلاغه
۵۸	مدل تدریجی - جزئی: استراتژی مقایسات جایگزینی
۶۰	مدل کنکاش ترکیبی (پوشش مختلط): استراتژی انطباقی

۶۱	مدل سیاسی: عقلانیت فردی
۶۲	مدل سطل زباله: تصمیم‌گیری غیر عقلایی
۶۳	مدل گروهی
۶۵	نظریه بازی
۷۰	تبیین نظریه بازی از دیدگاه اسلام
۷۲	نظریه نخبگان
۷۴	گذار به د، کراس، در جمهوری اسلامی ایران با مروری بر نقش نخبگان حاکم
۷۸	نظریه اجار عمومی و اقتصاد اسلامی
۸۱	نظریه اشعه خط‌مش
۸۲	نظریه کثرت گرایی و کالای برای
۸۳	طراحی الگوی خط‌مشی‌گذاری انجام اجتماعی بر اساس قرآن کریم
۸۶	الگوی مناسب در خط‌مشی‌گذاری‌های سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران چیست؟
۸۸	تنظیم خط‌مشی ارتباطی دولت‌ها در برآمد شهروندان از منظر نهج البلاغه
۹۳	خط‌مشی‌گذاری مهدوی؛ به مثابه کارآمدترین الگو در سیستم خط‌مشی‌گذاری
۹۸	خلاصه فصل اول
۱۰۰	سوالات تشریحی فصل اول
۱۰۰	سوالات تستی فصل اول
فصل دوم: مسئله یابی، تهیه و تنظیم دستور کار در خط‌مشی‌گذاری عمومی	
۱۰۴	مقدمه
۱۰۵	نظام مسئله یابی
۱۰۶	شناسایی و اولویت‌بندی مسائل عمومی در جامعه
۱۱۰	ماهیت مسائل عمومی و ویژگی‌های آن‌ها
۱۱۱	مدیریت مسائل عمومی در سازمان‌ها
۱۱۶	فرایند حل مسئله در سازمان‌ها
۱۱۸	شیوه‌های مسئله یابی و فرایند حل مسئله در سازمان‌ها
۱۲۲	موانع حل مسئله
۱۲۳	رویکردهای شناسایی مسئله
۱۲۵	فرایند مسئله یابی و چگونگی حل مسئله در دیدگاه اسلامی

۱۲۸	راهبردهای تدبیر در قرآن در فرایند مسئله‌یابی و حل مسائل جامعه و سازمان‌ها
۱۳۱	ارتباط فرایند مسئله‌یابی و فرایند تصمیم‌گیری
۱۳۳	انواع موقعیت‌های تصمیم‌گیری و انتخاب بهترین روش تصمیم
۱۳۵	تأثیر نگرش‌های مدیران در فرایند تصمیم‌گیری آنان
۱۴۰	اهمیت خدمت به مردم و رفع مسائل جامعه از دیدگاه اسلام
۱۴۱	انواع سبک‌های تصمیم‌گیری مدیران
۱۴۵	چرخه حیات مسائل عمومی و انواع استراتژی‌ها یا خط‌مشی‌های مقابله با آن‌ها
۱۴۶	مدل مدیریت مدیریت جمهوری اسلامی ایران
۱۴۶	تنظیم دسرسر کار در سیاستگذاری عمومی
۱۵۰	نظریه‌های تنظیم ستون‌ها در خط‌مشی‌گذاری عمومی
۱۵۱	انواع دستور کار بنیاد در خط‌مشی‌گذاری عمومی
۱۵۲	راهبردهای تنظیم دستور کار در خط‌مشی‌گذاری عمومی
۱۵۳	مدل‌های تنظیم دستور کار در سیاستگذاری عمومی
۱۵۷	مدل داده بنیاد دستور کار خط‌مشی‌گذاری اسلامی - نظام اداری در ایران
۱۶۰	خلاصه فصل دوم
۱۶۱	سوالات تشریحی فصل دوم
۱۶۲	سوالات تستی فصل دوم
	فصل سوم: مشروعیت بخشیدن و قانونی شدن خط‌مشی‌های عمومی
۱۶۴	مقدمه
۱۶۷	ارتباط ربوبیت تشریفی و سیاستگذاری
۱۶۹	نقش مجالس قانونگذاری (پارلمان) در فرایند سیاستگذاری
۱۷۱	وظایف و نقش قوای سه گانه در سیاستگذاری جمهوری اسلامی ایران
۱۷۷	چگونگی مشارکت شهروندان در سیاستگذاری عمومی کشور
۱۷۸	سلسله مراتب قانونگذاری در نظام اداری اسلامی
۱۸۱	چگونگی جریان قوانین در نظام اداری ایرانی - اسلامی
۱۸۳	خلاصه فصل سوم
۱۸۵	سوالات تشریحی فصل سوم
۱۸۵	سوالات تستی فصل سوم

فصل چهارم: اجرای خط‌مشی‌های عمومی

۱۸۸	 مقدمه
۱۹۱	 مروری بر جایگاه اجرای خط‌مشی عمومی در طول تاریخ معاصر
۱۹۲	 مفهوم اجرای خط‌مشی عمومی
۱۹۵	 نقش مشارکت‌کنندگان در اجرای خط‌مشی‌ها
۱۹۷	 نقش عقلانیت در مرحله تدوین خط‌مشی و تأثیر آن در اجرای خط‌مشی
۲۰۰	 نقش بوروکراسی در فرایند خط‌مشی‌گذاری
۲۰۲	 متداوالت در رویکردهای اجرای خط‌مشی در عصر حاضر
۲۱۰	 اصل سلسله‌مراتب در نظام‌آدماری اسلامی
۲۱۳	 تنوری‌های اجرای خط‌مشی
۲۱۵	 عوامل مؤثر در اجرای خط‌مشی‌های دولتی
۲۲۱	 ابزارهای اجرای خط‌مشی
۲۲۹	 موانع تأثیرگذار در اجرای خط‌مشی عمومی
۲۳۴	 شیوه‌های مدیریتی و اخلاق مدیران اجرایی از دیدگاه مدیریت اسلامی
۲۳۷	 خط‌مشی‌گذاری خوب، راهبردی برای ارتقای خرفیت خط‌مشی‌گذاری عمومی
۲۴۳	 تشکیل سیستم خط‌مشی‌گذاری حق‌مدار برای اجرای سیاست اجتماعی
۲۴۹	 سبک رهبری خدمتگزار به مثابه رهنمودی برای مدیران کشور
۲۵۱	 خلاصه فصل چهارم
۲۵۲	 سوالات تشریحی فصل چهارم
۲۵۲	 سوالات تستی فصل چهارم

فصل پنجم: ارزیابی خط‌مشی‌های عمومی

۲۵۶	 مقدمه
۲۵۷	 مفهوم ارزیابی خط‌مشی دولتی
۲۶۱	 عناصر ارزشیابی خط‌مشی عمومی
۲۶۲	 رویکردهای متداول در ارزشیابی خط‌مشی دولتی
۲۶۴	 ارزیابی خط‌مشی‌ها به صورت رسمی و غیر رسمی
۲۶۶	 فرایند ارزیابی قابل سنجش
۲۶۷	 فرایند ارزیابی محققانه

۲۶۸	اهداف ارزیابی قبل و بعد از اجرای خطمشی عمومی
۲۶۹	رویه‌های اساسی ارزیابی خطمشی‌ها
۲۷۳	انواع طرح‌های پژوهشی برای ارزیابی برنامه‌ها و خطمشی‌ها
۲۷۴	شیوه‌های کنترل سازمانی در مدیریت اسلامی
۲۷۷	استراتژی‌های کنترل سازمانی
۲۷۸	اهمیت و ضرورت نظارت و کنترل بر عملکردها از دیدگاه قرآن
۲۷۹	مراحل نظارت و ارزیابی در علم مدیریت و مطابقت این مراحل با قوانین الهی
۲۸۱	برخی از اشکالات شکست ارزیابی برنامه‌ها و خطمشی‌ها
۲۸۴	نقش سببه قنایه در ارتباط با خطمشی‌های عمومی
۲۸۴	ویژگی‌های کارگزاران به منظور ارزیابی خطمشی‌ها در نظام اسلامی
۲۸۶	بررسی کیفیت خطمشی‌های عمومی در ایران
۲۸۹	ارزیابی خطمشی و یادگیری
۲۹۲	خاتمه خطمشی عمومی
۲۹۴	خاتمه بخشی به خطمشی‌های عمومی در جمهوری اسلامی ایران
۲۹۶	طبقه بندی و گونه شناسی خاتمه
۲۹۷	رویکردهای خاتمه خطمشی عمومی
۲۹۸	دلایلی برای خاتمه خطمشی‌ها
۳۰۱	تبیین رابطه تغییر و خاتمه خطمشی
۳۰۴	خلاصه فصل پنجم
۳۰۵	سوالات تشریحی فصل پنجم
۳۰۶	سوالات تستی فصل پنجم
۳۰۹	منابع و مآخذ فارسی و انگلیسی

«الْوَلِيُّكُنْ أَحَبَّ الْأُمُورِ إِلَيْكَ أَوْسَطُهَا فِي الْحَقِّ وَأَعَمُّهَا فِي الْعَدْلِ وَأَجْمَعُهَا لِوَضَى الرَّعْيَةِ»
 محبوب‌ترین امور نزد حاکم اسلامی، باید میانه‌ترین آنها در حق، فراگیرترین
 آنها در عدل و جامع‌ترین آنها برای رضایت مردم جامعه باشد (نهج البلاغه، نامه ۵۳).

پیشگفتار

دور اندیشی و تدبیر امور برای هدایت جوامع با نگاه هوشمندانه خط‌مشی‌گذاران و در نظر گرفتن مصالح و منافع عمومی آینده یک کشور از جمله مباحث مهم و ضروری حکمرانی خوب است. خط‌مشی‌هایی که در زمان حال اتخاذ می‌شوند در حقیقت دورنمایی از سرنوشت آینده را برای مردم آن کشور ترسیم می‌کنند. زمینه تحقق حکمرانی خوب در یک جامعه منوط به وجود بسترهای سیاسی، فرهنگی و اجتماعی افراد جامعه است. خوشبختانه، با توجه به وجود فرهنگ تمدن غنی در کشور عزیزمان ایران و بالاخص پس از شرفای انقلاب اسلامی، این بستر به گونه‌ای فراهم شده است که جامعه خواستار اجرای ارزش‌های اسلامی در فرهنگ مدیریت دولتی کشور می‌باشد. لذا در این کتاب، ما (مؤلفان) بر آن شدیم؛ اصول خط‌مشی‌گذاری عمومی در مدیریت دولتی ایران را با تأکید بر الگوی اسلامی به نگارش در آوریم؛ زیرا معتقد هستیم، هدف ما از اداره یک جامعه، تنها برای رفاه مادی افراد جامعه نیست؛ بلکه رفاه مادی در حقیقت مقدمه‌ای برای عالم وحی انسان است. لذا بر تمام مدیران و خط‌مشی‌گذاران، واجب و ضروری است که نظریه‌ها و علوم مدیریتی را تا جایی در اداره کشور به کار گیرند که بتوانند انسان را به اهداف عالیه اسلام که همانا هدایت نهایی از خلقت بشری است نیز هدایت کنند، در اینصورت است که ما شاهد رشد و تعالی روند مدیریت در سازمان‌ها خواهیم بود. در خاتمه؛ جا دارد از کلیه اساتید بزرگواری که با مشاوره و راهنمایی‌شان ما، در نگارش و تألیف این کتاب یاری رسانند، تشکر و سپاسگزاری نماییم. مؤلفان این کتاب، همواره مشتاق دریافت نظرات و پیشنهادات ارزشمند اساتید گرانقدر در حوزه دانش مدیریت برای بهبود متن حاضر هستند.

دکتر میرهادی مؤذن جمشیدی

نرجس حق‌پرست کنارسری